

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48,
Fax (81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

RLU – 61 –10/13/EW

za p.o.
Lublin, dnia 27 sierpnia 2013r.

DECYZJA RLU Nr 16/2013

Stosownie do art. 33 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50 poz. 331 ze zm.) oraz art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 1960 Nr 30 poz. 168) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50 poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec przedsiębiorcy „INGLOT” Sp. z o.o. z siedzibą w Przemysłu

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

I.

Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wobec uprawdopodobnienia w toku postępowania administracyjnego stosowania przez przedsiębiorcę „INGLOT” Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, poprzez bezprawne działanie polegające na stosowaniu przy świadczeniu usług przez sklep internetowy www.inglot.pl prowadzony przez ww. przedsiębiorcę postanowienia zawartego w obowiązującym od dnia 01.02.2013r. wzorcu umownym **Regulaminie sklepu internetowego** o treści:

1). pkt 5 IV> Płatność/Dostawa: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską,* które może stanowić klauzulę wpisaną do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, tj. poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

po zobowiązaniu się przez przedsiębiorcę „INGLOT” Sp. z o.o. do podjęcia działań zmierzających do zaniechania naruszania zbiorowych interesów konsumentów, nakłada się na „INGLOT” Sp. z o.o., obowiązek wykonania tego zobowiązania poprzez:

1. wprowadzenie niezwłocznie po uprawomocnieniu się decyzji zobowiązaniowej nowego wzorca Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl, z którego wykreślono postanowienie o treści: pkt 5 IV> Płatność/Dostawa *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły*

wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską.

II.

Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na „INGLOT” Sp. z o.o. obowiązek złożenia sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji zobowiązaniowej, które powinno zawierać papierową wersję nowego Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl wraz z datą jego umieszczenia na stronie www.inglot.pl.

Uzasadnienie

Delegatura UOKiK w Lublinie w ramach monitoringu usług internetowych, w tym zasad sprzedaży w sklepach internetowych, uznała za stosowne sprawdzenie czy zapisy Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl nie naruszają zbiorowych interesów konsumentów.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie przez przedsiębiorcę INGLOT Sp. z o.o. z siedzibą w Przemysłu uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie ewentualnego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą-sklep internetowy www.inglot.pl.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego przedsiębiorca przesłał trzy wzorce Regulaminów sklepu internetowego www.inglot.pl, w którym oferuje konsumentom możliwość zakupu swoich wyrobów-kosmetyków.

Analiza treści tych wzorców dała podstawy do stwierdzenia, że mogą zawierać one postanowienia niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

W związku z powyższym na podstawie upoważnienia Prezesa UOKiK wszczęto w dniu 24 maja 2013r. postępowanie administracyjne **przeciwko przedsiębiorcy „INGLOT” Sp. z o.o. z siedzibą w Przemysłu** w związku z zarzutem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, poprzez bezprawne działania polegające na stosowaniu postanowień zawartych we wzorcach umownych **Regulaminach** używanych w obrocie z konsumentami przy świadczeniu usług przez sklep internetowy prowadzony przez ww. przedsiębiorcę poprzez stronę internetową www.inglot.pl o treści:

I.

1. Regulamin sklepu internetowego z dnia 12.07.2012r. obowiązujący do dnia 23.07.2012r. w pkt 4 IV> Płatność/Dostawa zawiera postanowienie o treści: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy.*

2). Regulamin sklepu internetowego z dnia 24.07.2012r. obowiązujący do dnia 31.01.2013r. w pkt 5 IV> Płatność/Dostawa zawiera postanowienie o treści: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską.*

3) Regulamin sklepu internetowego z dnia 01.02.2013r. w pkt 5 IV> Płatność/Dostawa zawiera postanowieni o treści: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską,*

które mogą stanowić klauzule wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, tj. poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego „INGLOT” Sp. z o.o., zwana dalej Inglot lub Spółka, uznała stawiane zarzuty i w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w kolejnych dwóch pismach wniosła o wydanie decyzji zobowiązaniowej deklarując zmianę zakwestionowanego postanowienia w Regulaminie sklepu internetowego www.inglot.pl poprzez jego wykreślenie. Spółka zadeklarowała niezwłoczne podjęcie działań mających na celu eliminację z obrotu konsumenckiego zakwestionowanego postanowienia i przesłała projekt nowego wzorca Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

„INGLOT” Sp. z o.o. z siedzibą w Przemyślu jest wpisana do KRS pod numerem 000064776.

Spółka została zarejestrowana 12.06.2003r. Przedmiot działalności Spółki jest bardzo szeroki i obejmuje między innymi produkcję wyrobów kosmetycznych i sprzedaż detaliczną kosmetyków i artykułów toaletowych.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej przedsiębiorca prowadzi na stronie internetowej www.inglot.pl Sklep, w którym oferuje na zamówienie towary znajdujące się w jego ofercie. Zasady sprzedaży towarów z oferty Spółki uregulowane są w Regulaminie sklepu internetowego dostępnym pod adresem strony Sklepu www.inglot.pl, zwanym dalej Regulaminem.

Pkt 4 tego Regulaminu stanowi, że podmiotem dokonującym zakupu towaru za pośrednictwem Sklepu może być zarówno osoba fizyczna (konsument) jak i też przedsiębiorcy.

W prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym i administracyjnym Prezes UOKiK otrzymał od Spółki trzy Regulaminy Sklepu internetowego obowiązujące od 12.07. do 23.07.2012r, od 24.07.2012r. do 31.01.2013r. i od 01.02.2013r.

Analiza przesłanych dokumentów pozwala na stwierdzenie, że:

- 1). Regulamin sklepu internetowego z dnia 12.07.2012r. obowiązujący do dnia 23.07.2012r. pkt 4 IV> Płatność/Dostawa zawiera postanowienie o treści: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy.*
- 2). Regulamin sklepu internetowego z dnia 24.07.2012r. obowiązujący do dnia 31.01.2013r. pkt 5 IV> Płatność/Dostawa zawiera postanowienie o treści: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską.*
- 3) Regulamin sklepu internetowego z dnia 01.02.2013r. pkt 5 IV> Płatność/Dostawa zawiera postanowienie o treści: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską.*

Pod numerem **2089** w Rejestrze klauzul niedozwolonych znajduje się postanowienie o treści: „ZLECENIODAWCA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub niedoręczenie

przesyłki, jeżeli (...) na przeszkodzie stanęły czynniki losowe lub niezawinione przez ZLECENIOBIORCĘ np. (klęski żywiołowe, manifestacje uliczne).”

Spółka w pierwszym i drugim piśmie po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego wniosła o wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów określając swoje zobowiązanie w tym zakresie.

Inglot w piśmie z dnia 7 czerwca 2013r. uznała stawiane jej zarzuty i zobowiązała się do niezwłocznego wprowadzenia do obrotu konsumenckiego nowego wzorca Regulaminu, z którego usunięto zakwestionowane postanowienie. Projekt nowego Regulaminu załączyła do pisma z dnia 07.06.2013r.

Z projektu nowego Regulaminu sklepu internetowego wykreślono zakwestionowane postanowienie o treści: *„Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską”*.

Treść zobowiązania INGLOT Sp. z o.o. :

1. wprowadzenie z chwilą uprawomocnienia się decyzji zobowiązaniowej nowego wzorca Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl, z którego wykreślono postanowienie o treści: pkt 5 IV> Płatność/Dostawa zapis: *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską.*

2. Poinformowanie UOKiK najpóźniej do dnia 17.07.2013r. o dokonanych zmianach Regulaminu.

Przedsiębiorca nie skorzystał z prawa zapoznania się z materiałem dowodowym zebrany w toku prowadzonego postępowania.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Treść art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wskazuje, że jej przepisy mają zastosowanie wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Zatem warunkiem koniecznym do uruchomienia instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców naruszają jej przepisy i jednocześnie stanowią zagrożenie dla interesu publicznego bądź też naruszają ten interes.

Niniejsze postępowanie dotyczy stosowanych przez Inglot wzorców Regulaminów sklepu internetowego stosowanych w 2012 i 2013 roku przy prowadzeniu działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży w sklepie internetowym www.inglot.pl towarów z oferty tego przedsiębiorcy. Wzorcy te miały zastosowanie przy zawieraniu z konsumentami umów kupna-sprzedaży na odległość. Dotyczyły one zatem obecnych i wszystkich potencjalnych kontrahentów Spółki, co oznacza, że mogły i mogą mieć zastosowanie do nieokreślonego z góry kręgu adresatów. Zatem, niniejsze postępowanie prowadzone było w interesie publicznym.

Zarzut naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej dalej ustawą okik) mógł zostać postawiony przedsiębiorcy.

W związku z tym ocenie wymaga przesłanka spełnienia przez Inglot statusu przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy okik.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że Spółka wobec prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na produkcji i sprzedaży kosmetyków i wyrobów toaletowych, działając w oparciu o rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 1 ustawy okik, a prowadzoną działalność wykonuje we własnym imieniu i na własny rachunek.

Prowadzona działalność polegająca na sprzedaży detalicznej wyrobów z oferty Inglot w sklepie internetowym www.inglot.pl prowadzona jest w sposób ciągły i zorganizowany.

Ad. I

Zgodnie z art. 28 ustawy okik, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 powołanej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Przytoczony przepis jako przesłanki warunkujące możliwość wydania decyzji przez Prezesa Urzędu wskazuje: uprawdopodobnienie naruszenia zakazu określonego w art. 24 ustawy okik oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane takie naruszenie, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniu.

Niezbędne jest rozważenie, czy zaistniały w odniesieniu do działań i zobowiązań Spółki warunki do wydania decyzji z art. 28 ustawy okik.

W pierwszej kolejności ustalenia wymaga okoliczność, czy stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zostało uprawdopodobnione na obecnym etapie postępowania.

Spółce zarzucono stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik, tj. bezprawne działanie polegające na zamieszczeniu w trzech wzorcach Regulaminów sklepu internetowego stosowanych w 2012 i w 2013 roku postanowień, które mogą stanowić klauzulę wpisaną do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

W związku z tym, że okres obowiązywania dwóch Regulaminów sklepu internetowego www.inglot.pl stosowanych od lipca 2012r. do końca stycznia 2013r. minął i jest okresem zamkniętym, co w przypadku uznania tych zapisów za bezprawne skutkuje stwierdzeniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z zaniechaniem jej stosowania, w tym zakresie nie może zostać przyjęte zobowiązanie Spółki do dobrowolnego zaniechania stawianego zarzutu poprzez zobowiązanie się do wyeliminowania bezprawnego postanowienia z obrotu konsumenckiego.

Przyjęte przez Prezesa UOKiK zobowiązanie Inglot dotyczy wzorca Regulaminu sklepu internetowego stosowanego od 01.02.2013r.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o okik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 ustawy okik stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy, a w szczególności: pkt 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Stwierdzenie przedmiotowej praktyki wymaga uprawdopodobnienia spełnienia trzech przesłanek: **statusu przedsiębiorcy, bezprawności działania przedsiębiorcy poprzez**

stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego i naruszenia zbiorowego interesu konsumentów.

Status Ingot, jako przedsiębiorcy został wykazany wyżej

Bezprawność wynika z tożsamości stosowanego przez Spółkę w stosunku do której wszczęto postępowanie administracyjne, postanowienia wzorca Regulaminu sklepu internetowego stosowanego od 01.02.2013r. z postanowieniem wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych.

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jako działanie „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.” (tak: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szewczi, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377).

Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2 grudnia 2005r. sygn. akt VI ACa 760/05 podkreślił, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Naruszenie interesów konsumentów może nastąpić, jak wskazał Sąd, w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne już wpisane do rejestru, przy czym wpis taki związany był z działaniami innych przedsiębiorców.

Z kolei w wyroku z dnia 25 maja 2005r. sygn. akt XVII Ama 46/04, Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej SOKiK) wyraził pogląd, że dla uznania określonej klauzuli za niedozwolone postanowienie umowne wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych klauzul. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie klauzul powinien być bowiem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli więc cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame.

Przedstawione powyżej orzecznictwo potwierdza uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. sygn. akt III SZP 3/2006, w której uznano, że *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą*

zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a. Odwołując się do argumentów o charakterze celowościowym oraz kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności tego przepisu, Sąd Najwyższy podkreślił, że: praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów obejmuje również przypadki wprowadzenia jedynie zmian kosmetycznych, polegających na przedstawieniu szyku wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru, która wywołuje takie same skutki godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej co wpisana do rejestru. (...) Możliwość uznania zachowania przedsiębiorcy, polegającego na stosowaniu postanowień wzorców umownych, które nie mają identycznego brzmienia jak postanowienia wpisane do rejestru, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, w sposób istotny zwiększa skuteczność obu instytucji (tj. niedozwolonych postanowień umownych oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumenta), zniechęcając przedsiębiorców do obchodzenia wpisów dokonanych w rejestrze niedozwolonych postanowień.

Nie jest więc konieczna dokładna, literalna zbieżność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Niedozwolone będą również takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, których treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną wykładnię.

Wzorce umowne stosowane przez przedsiębiorców w kontaktach z konsumentami podlegają szczególnej kontroli. Wzorzec umowny to doktrynalne określenie wszelkich jednostronnych, przygotowanych z góry przed zawarciem umowy, gotowych klauzul umów w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów, statutów itp. (E. Łętowska, *Prawo umów konsumenckich*, C.H. Beck 2002, str. 292).

Dokonując oceny zgodności treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych z obowiązującym prawem należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w doktrynie i orzecznictwie. Konsekwencją jest więc uznanie za bezprawne takich postanowień umów, które są niezgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Należy zatem uznać za niedozwolone takie postanowienia umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść została ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest niezbędna literalna, dosłowna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej.

Tym samym, dla stwierdzenia stosowania praktyki polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, które są bezprawne, konieczne jest wykazanie, że zostały wpisane do Rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone tj. są tożsame (mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru) z treścią wpisanego do Rejestru postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony na mocy stosownego orzeczenia sądowego.

Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. sygn. akt: III SZP 3-06, wskazał, że „stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o art. 479⁴⁵ §2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów”.

W niniejszej sprawie zakwestionowane działanie Spółki, polega na **stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone.**

Zdaniem Prezesa UOKiK treść postanowienia wzorca Regulaminu sklepu internetowego stosowanego od dnia 01.02.2013r. pkt 5 IV> Płatność/Dostawa *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską,* może być tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone pod numerem **2089** o treści: *„ZLECENIODAWCA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub niedoręczenie przesyłki, jeżeli (...) na przeszkodzie stanęły czynniki losowe lub niezawinione przez ZLECENIOBIORCĘ np. (klęski żywiołowe, manifestacje uliczne).”*

Zdaniem Sądu postanowienie wpisane do rejestru, o którym mowa wyżej narusza art. 385(3) pkt 2 k.c., który stanowi, że w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są takie, które w szczególności wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Przytoczony wyżej zapis zarówno ten zakwestionowany przez SOKiK, jak i ten stosowany przez Ingot wyłączają odpowiedzialność przedsiębiorcy względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Przyczyny te nie są nawet wskazane przez przedsiębiorcę (czynniki losowe). Nie wskazanie przez Spółkę katalogu przyczyn, które uznaje ona „za czynniki losowe”, ani nawet kryteriów ich ustalania powoduje, że konsument nie ma dostatecznej wiedzy w jakich okolicznościach może dojść do niewykonania umowy przez przedsiębiorcę. Nawet jeżeli okoliczności te mogą być bezpośrednio niezależne od Ingot, to w świetle obowiązującego prawa przedsiębiorca ponosi za nie odpowiedzialność (za działania osób za pomocą, których wykonuje swoje zobowiązanie). W konsekwencji przyczyny te negatywnie rzutują na konsumenta, który nie może ponieść negatywnych konsekwencji w sytuacjach, które przedsiębiorca mógł przewidzieć i odpowiednio zabezpieczyć negatywne skutki ich wystąpienia.

Tak samo jak w przypadku klauzuli wpisanej do Rejestru klauzul niedozwolonych zakwestionowane postanowienie nie wskazuje okoliczności usprawiedliwiających niewykonanie przez przedsiębiorcę zobowiązania w stosunku do konsumenta. Tego rodzaju postanowienie należy uznać za niedozwolone, ponieważ stanowi dążenie do nadużywania prawa. Odpowiedzialność przedsiębiorcy z tytułu zawartych z konsumentem umów (kupna-sprzedaży) jest oparta na zasadzie ryzyka. Przedsiębiorca zawodowo zajmujący się świadczeniem usług sprzedaży, a takim jest Ingot, powinien znać przepisy prawa oraz prawdopodobieństwo i czas wystąpienia zdefiniowanych przez niego „czynników losowych”, które powinny być znane konsumentowi w momencie zawierania umowy. Spółka nie może mieć prawa do swobodnej interpretacji pojęcia „czynniki losowe”, gdyż takie prawo narusza interesy konsumentów.

Postanowienie stosowane przez Ingot może rażąco naruszać interesy konsumentów, stanowiąc sprzeczną z dobrymi obyczajami próbę przeniesienia ryzyka gospodarczego na konsumenta i jako takie wskazuje na tożsamy skutek z postanowieniem wpisanym do Rejestru klauzul niedozwolonych bez względu na literalne różnice w brzmieniu tych postanowień, gdyż różnice te nie prowadzą do zmiany istoty tego postanowienia.

Zatem, uprawdopodobniono, iż może to prowadzić do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Do uznania, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z praktyką, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik, niezbędne jest ponadto uprawdopodobnienie, że bezprawne działanie Inglot godzi w interes konsumentów tzn. dotyczy zbiorowego interesu konsumentów.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2008r. sygn. akt III SK 27/07, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że gramatyczna wykładnia tego pojęcia prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka skierowana jest do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. W ocenie Sądu, wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów, za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy uznał zatem, że *praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.*

Zdaniem Prezesa UOKiK, działanie Spółki godzić może w interesy nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować. Niezgodnymi z prawem działaniami może bowiem zostać dotknięta nieograniczona liczba osób, tzn. wszyscy konsumenci, którzy dokonali zakupu w sklepie internetowym www.inglot.pl oraz wszyscy jej potencjalni klienci. W tym wypadku, z samej istoty posługiwania się przez Spółkę wzorcem umownym Regulaminem sklepu internetowego wynika powtarzalność jej zachowania wobec takich osób.

Z uwagi na powyższe, uznano za uprawdopodobnioną drugą przesłankę zarzuconej Spółce praktyki tj. naruszenie zbiorowego interesu konsumentów.

Przedkładając Prezesowi Urzędu projekt nowego wzorca Regulaminu sklepu internetowego, z którego usunięto zakwestionowane postanowienie Inglot zobowiązała się do niezwłocznego, po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji zamieszczenia tego Regulaminu na stronie www.inglot.pl, jak również do poinformowania Prezesa UOKiK o dokonanych zmianach Regulaminu.

W świetle powyższego Prezes Urzędu uznał, że podjęte przez Spółkę zobowiązanie zmierza bezpośrednio do zapobieżenia naruszeniom art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik. Spełniona została zatem druga, obok uprawdopodobnienia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, przesłanka warunkująca wydanie decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o okik.

W przesłanym projekcie nowego wzorca Regulaminu Inglot wykreśliła z niego zakwestionowane postanowienie co spowodowało, że przeredagowany wzorzec jest zgodny z przepisami prawa i nie narusza zbiorowych interesów konsumentów.

W pkt. I sentencji decyzji Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez wprowadzenie niezwłocznie po uprawomocnieniu się decyzji zobowiązaniowej nowego wzorca Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl, z którego wykreślono postanowienie o treści: pkt 5 IV> Płatność/Dostawa *Sklep nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzeń losowych, na które nie miał wpływu, a które*

uniemożliwiły bądź utrudniły wykonanie umowy w tym za utratę lub uszkodzenie przesyłki podczas transportu jej przez firmę kurierską.

Ad. II.

W pkt II sentencji decyzji nałożono na Spółkę obowiązek złożenia sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji zobowiązaniowej, które powinno zawierać: papierową wersję nowego Regulaminu sklepu internetowego www.inglot.pl wraz z datą jego umieszczenia na stronie www.inglot.pl.

Zdaniem Prezesa Urzędu, jest to termin wystarczający do skutecznego wykonania wszystkich niezbędnych w tym celu czynności.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

Otrzymuje:

1. Pełnomocnik „INGLOT” Sp. z o.o.
2. Pełnomocnik „INGLOT” Sp. z o.o.

*Z upoważnienia Prezesa UOKiK
dyrektor Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniowska*